

1F4**D1****D.El.Ed. Examination****JULY, 2023****First Year (2016 Revised Syllabus)
PROFICIENCY IN MARATHI (Part I)****Time : 11.00 to 1.00 Hrs.****Date : 24/7/2023****(3 Pages)****Max. Marks : 40****(अ) योग्य जोड्या जुळवा :**

4

'अ' गट**'ब' गट**

(1) श्रवण

(अ) तद्भव

(2) ज्ञानेंद्रिय

(ब) भाषण

(3) कथाकथन

(क) रेडिओ

(4) मराठीतील मूळ शब्द

(ड) कान

(ब) खालील शब्दकोडे पूर्ण करा :

2

(1)		(1)

आडवा शब्द :

(1) डोळ

उभा शब्द :

(1) आकाश

(क) एका वाक्यात उत्तरे लिहा :

2

(1) भाषा म्हणजे काय ?

(2) भाषण म्हणजे काय ?

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 60 ते 80 शब्दांत लिहा :

8

(1) मराठी भाषा व इंग्रजी भाषा यांमधील फरक दोन उदाहरणासह सांगा.

(2) मराठी भाषेतील वर्णांचे प्रकार स्पष्ट करा.

(3) कथाकथनाच्या तयारीसाठी शिक्षक म्हणून कोणते दोन मुद्दे विचारात घ्याल ?

(4) विद्यार्थ्यांची शब्दसंपत्ती वाढविण्यासाठी कोणतेही चार उपक्रम सांगा.

3. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 120 ते 160 शब्दांत लिहा :

12

(1) भाषाभ्यासाची भाषाक्षेत्रानुसार तत्त्वे लिहा.

(2) भाषणक्षमतेच्या विकासासाठी 'स्वच्छता' या विषयावर शिक्षक व विद्यार्थी यांच्यातील संवादलेखन करा.

किंवा

भाषा संप्रेषणासाठी कोणकोणत्या मार्गांचा वापर कराल ?

(3) मराठी भाषेचे स्वरूप स्पष्ट करा.

(4) मराठी भाषेच्या उच्चारणातील तीन घटक स्पष्ट करा.

किंवा

प्रयोग म्हणजे काय ? हे सांगून प्रयोगाचे प्रकार स्पष्ट करा.

4. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 200 ते 300 शब्दांत लिहा :

12

- (1) मराठी भाषेतील वर्णोच्चोरांचे वर्गीकरण करा.
- (2) 'आमचा शब्दकोश' तयार करण्याच्या प्रकल्पाची कृती लिहा.

किंवा

भाषणाचे प्रकार स्पष्ट करा.

- (3) शब्दसंग्रह विकसनाचे चार प्रकार सोदाहरण लिहा.